

שם המחקר: תרומתה של תכנית התערבות המבוססת על "מעגל ההפנמה" להתמודדות עם

אלימות מילולית ולשיפור איכות חייהם של אנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית המתגוררים

במסגרות דיור חוץ ביתיות

שנה : 2020

מס' קטלוגי : 890-67-2018

שמות החוקרים: ד"ר נירית קרני- וייזר וד"ר רן נוימן

רשות המחקר: המכללה האקדמית תל חי.

תקציר המחקר:

מחקר זה נעשה בסיוע קרן שלם.

אלימות מילולית מדווחת על ידי אנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית (מש"ה), כנחותות בתדירות גבוהה ומגורמים שונים: עמיתיהם במקומות התעסוקה, חבריהם למגורים, ובני משפחתם וכן אנשים זרים בקהילה. אוכלוסייה זו חווה את התופעה באופן דומה לאוכלוסיות אחרות עם מוגבלויות, שבהן נבדקה חשיפתם לאלימות מילולית (רייטר, קרני –וייזר, 2015; Salzer & Karni-Vizer, 2020; Karni-Vizer & Salzer, 2016). במחקר הנוכחי השתתפו 99 אנשים עם מש"ה המתגוררים בדיור מעוני ובקהילה, כשמתוכם 64 השתתפו בתכנית התערבות המבוססת על "מעגל ההפנמה" (Reiter, 2008). מטרת המחקר היו לבדוק כיצד תשפיע תוכנית התערבות על: 1. המודעות והדיווח לגבי חווית האלימות המילולית המופנית כלפיהם. 2. נכונותם של המשתתפים לפנות לקבל עזרה, ועל המענה שהם מקבלים. 3. הדרך שבה תוכנית ההתערבות תשפיע על איכות חייהם. כמו כן, יבדקו התהליכים אותם יעברו משתתפי תוכנית ההתערבות, בהקשר לתקשורת הבין אישית בהתמודדותם עם אלימות מילולית. המתודולוגיה בוצעה בשיטה מעורבת: איכותנית – תמלול תכנית ההתערבות וניתוח תכניה, וכמותית - מילוי שאלונים לפני ואחרי הפעלת תוכנית ההתערבות. ממצאי המחקר מראים כי לאחר ההשתתפות בתכנית, בקרב קבוצת הניסוי המודעות לאלימות מילולית עלתה, כמות הדיווחים לאנשים המקיפים אותם בחיי היום יום עלו, המענים לפניות שלהם נעשו מגוונים יותר. איכות החיים השתפרה בממד של שייכות חברתית/הכללה קהילתית. בשאר הממדים של שביעות רצון, יכולת/יצרנות, כוח/עצמאות לא היו הבדלים בזמני המחקר בקרב קבוצת הניסוי. בקרב קבוצת הביקורת, לא נמצאו הבדלים בדיווחיהם בתחילת המחקר ובסופו. המשתתפים בתכנית ההתערבות עברו שינוי בשיח שלהם, בנוגע להתמודדותם עם אירועים של אלימות מילולית אליה הם חשופים, והיכולת הבין אישית שלהם השתפרה. הם רכשו כלים להתמודדות עם האלימות בדרך של פתרון הבעיות החברתיות שלהם, בין אם בקבלת סיוע מהאנשים שסביבם הכוללים את החברים שלהם, ובין אם במציאת פתרונות בעצמם. מבחינה תיאורטית, ממצאי המחקר מרחיבים את הידע המצומצם שקיים בנוגע לאלימות מילולית בכלל, וכלפי אנשים עם מש"ה בפרט. בנוסף, הרחבת הידע על הקשר שבין האלימות המילולית שהם חווים והשפעתה על איכות חייהם. מבחינה יישומית, ניתן יהיה להדריך את נותני השירותים להתמודד עם אלימות מילולית, השימוש בטכניקה של "מעגל ההפנמה" יורחב, ונוכל להמליץ על תכנית התערבות דומה לשיפור איכות חייהם של אנשים עם מש"ה.

מילות מפתח: מוגבלות שכלית התפתחותית, אלימות מילולית, "מעגל ההפנמה", דיור חוץ ביתי.

מאפשרת - מחברת - אחרת

- [לפריט המלא](#)
- [למאגר המחקרים של קרן שלם](#)
- [למאגר כלי המחקר של קרן שלם](#)